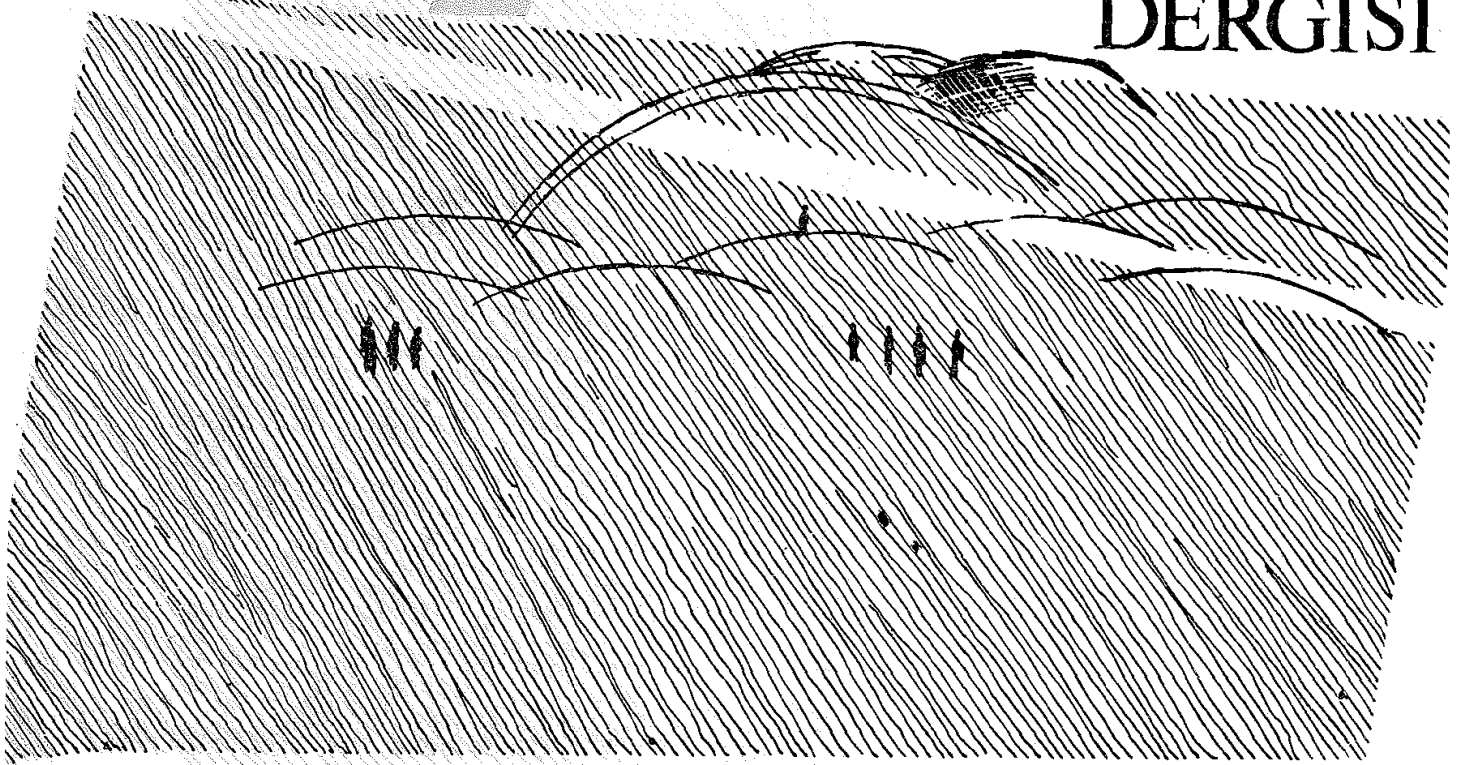

Diyamet

DERGİSİ

8. CİLT

MAYIS - HAZİRAN 1969

84 - 85. SAYI

KELÂM

ÂHİRET'E VE ÖLDÜKTEN SONRA DİRİLME'YE İMAN

Âhiret gününe ve öldükten sonra başlayacak olan Âhiret Hayâtı'na îman etmenin ehemmiyetini ve îman esasları arasındaki mühim yerini îzâha geçmeden önce; Âhiret'in, Âhiret Günü'nün ve Âhiret Ahvâli'nin ne demek olduğunu beyan edeceğiz. Sonra, Âhiret gününe îmânın İslâm inançları arasındaki yerini ve Kıyâmet'i, daha sonra da, "Ba'sü ba'de'l-mevt" diye andığımız "Öldükten sonra dirilme"nin keyfiyetini ve bu husûsa delâlet eden âyetleri özetleyerek, "Âhiret'e îman" bahsini kısaca açıklamış olacağız.

1 — ÂHİRET, ÂHİRET GÜNÜ VE ÂHİRET AHVÂLİ NE DEMEKTİR?

"Âhiret" lâfzı, Arapça bir kelime olup, "âhir"den gelir, "son", "sonra olan" demektir. Âhir, evvel'in aksidir. Sonradan gelen, sonraki zaman veya "en son" mânâsınadır. Âhiret kelimesi, "dünya" mukabilinde kullanıldığı gibi, "Âhiret Hayâtı" da, "Dünya Hayâtı" karşılığında kullanılır.

Âhiret, Kur'ân-ı Kerîm'de yalnız olarak geçtiği gibi, "El-Yevmü'l-Âhir" yâni "Son gün", "El-Hayâtü'l-Âhire" yâni "Sonraki hayat", "Ed-Dârü'l-Âhir = Sonraki ev" şeklinde sık sık geçer. Bir defa da "En-Neş'etü'l-âhire" olarak geçer ki, "Gelecek hayat", "Gelecek oluş" demektir.

Bu isimlerden de anlaşılacağı veçhile âhiret, dünya hayâtından sonra başlayacak olan "Gelecek hayat" demektir ki, ıstılah olarak ve mutlak mânâsiyle: Ölümün başlangıcından itibaren, BERZAH (yâni kabir) hayâtını, KIYÂMET ve BA'SÜ BA'DE'L-MEVT (öldükten sonra dirilme) i, MAHŞER'de toplanmayı ve daha sonra vukua gelecek hâdiselerin hepsini içine alır.

Hülâsa olarak âhiret; ölümden sonra başlayacak olan yeni ve sonsuz bir hayattır. Bu hayat, berzah hayâtı adı verilen kabir hayâtı ile başlar. O halde kabir hayâtı, âhiret'in ilk merhalesidir.

Daha sonra, Allâh'ın yüce iradesi, emir ve kudretiyle "Kıyâmet" kopacak, bu dünyanın ömrü bitecek, canlı cansız bütün varlıklar imhâ edilecek ve yeni bir âlem kurulacaktır. Kıyâmet koptuktan sonra, İsrâfil aleyhi's-selâm'ın "Sûr"u ikinci defa üflemesiyle ölümler dirilecek, Mahşer yerine sevk edilerek orada toplanacak ve hesap verecektir. Sâlih amel sahipleri, cehennem üzeri-

ne kurulan SIRÂT'ı geçerek CENNET'e, kâfirler, münâfıklar ve kötü amel işleyen fâsıklar da Sırât'ı geçemeyerek CEHENNEM'e gireceklerdir. Bütün bunlar ve Din Günü'ndeki diğer hâdiseler, Âhiret Hayâtı'nı teşkîl eder. Âhiretin bu son safhası, ölümsüz olan ebedî bir hayattır.

Kur'ân-ı Kerîm'de, dünyânın harap ve helâk edilmesi, sonra yeni bir âlem kurularak, ölümlerin dirilmesi hâdisesine, "Yevmü'l-Kiyâme = Kiyâmet Günü"¹ adı verilmektedir. Bu kelime Kur'ân'da 70 defa, aynı mânâda kullanılan "Es-Sâa = O saat, O belirli zaman" kelimesi ise, 40 defa geçer.

Yeniden dirilme (ba's) ve Hesâb'a çekilme gününe Kur'ân-ı Kerîm'de; "Yevmü'd-Dîn = Dîn Günü", "Yevmü'l-Hisâb = Hesap Günü", "Yevmü'l-Hulûd = Ebedîleşme Günü" ve "Yevmü'l-Ba's = Dirilme Günü" gibi isimler de verilmektedir.

Dînî İstilah'ta "Âhiret Günü" denince:

"İsrâfil aleyhisselâm'ın, Allâhu Teâlâ'nın emriyle 'Sûr'a üflediği 'Birinci Nefha'dan, 'ikinci Nefha'ya ve ondan sonra Cennet ehlinin Cennet'e, Cehennem ehlinin Cehennem'e girmesine kadar geçecek olan zaman, yâhut; ikinci nefha'dan başlayıp sonsuz olarak devam edip giden zaman" anlaşılır.

O halde "Kiyâmet"; İsrâfil aleyhisselâm'ın "Sûr'u üfürmesi", bütün insanların yeniden dirilmesi (ba'sü ba'de'l-mevt), "Mahşer"de toplanması, herkese Kitâbı'nın (yâni dünyada yaptıkları iyi ve kötü işlere âit amel defteri'nin) verilmesi, amellerinin ilâhî "Mîzan"da tartılması, herkesin dünyadaki işlerinden "Hesâb"a çekilmesi, "Şefâat", "Sırât" - "Cennet" ve "Cehennem"... Bunların hepsi, Âhiret Günü'nün hâdiseleri ve hakikatlarıdır. Bütün bunlara; "ÂHİRET VE ÂHİRET AHVÂLİ" denir.

2 — ÂHİRET GÜNÜ'NE VE ÂHİRET HAYATINA İMÂN'IN ÖNEMİ:

İslâm akâidine göre, Âhiret Gününe, yâni, dünya hayâtının Kiyâmet'le son bulmasıyla kurulacak olan yeni âleme ve oradaki sonsuz hayâta inanmak, îman esaslarının beşincisidir. Âhiret hayâtına ve bu hayatla ilgili hâdiselere inanmak, İslâm'da îman esasları arasında mühim bir yer işgal eder. Kur'ân-ı Kerîm'de îman esasları bir arada zikredilirken, "Âhirete İman" beşinci sırada yer alırsa da⁴ birçok âyetlerde, Allâh'a İman'dan sonra, Âhiret hayâtına îman edilmesi istenir. Yâni îman esasları, çok defa "Allâh'a ve Âhiret gününe inanmak" diye özetlenir.

(Devamı gelecek sayıda)

(1) "Kiyâmet" lûgatte; kalkmak, ayaklanmak, dirilmek ve yıkıp bozmak gibi mânâlara gelir. Kiyâmet günü, kalkmak ve dirilmek günü demektir.

(2) İsrâfil (A.S.) ın Sûr'a birinci defa üflemesiyle kâinâtın altüst olması ve canlı cansız her şeyin imhâ edilmesi (öldürülmesi) hâlidir. (İstisnâlar olacaktır.)

(3) Sûr'a ikinci üfürüş ile, bütün ölümlerin dirilmesi (Ba'sü ba'de'l-mevt) ve kabirlerinden çıkması hâlidir.

(4) Bakara: 177, 285; Nisâ: 136.